

Jämställdhet och PRAO

David Flato
Expert på jämställdhet och normkritik.
Legitimerad lärare.

1

Jämställdhet i skolan — läroplanerna 2022

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. **Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.** Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.
- Lgr22, Lgrsär22, Lspec22 och Lsam22

Jämställt
Vi gör det möjligt!

2

Jämställdhet i skolan — läroplanerna 2022

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjliga heter, oberoende av könstillhörighet. **Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.** Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.
- Lgr22, Lgrsär22, Lspec22 och Lsam22

Jämställdhet är inte att:
- Alla ska bli lika
- Att vi ska göra tvärtom
- Att vi ska ta bort något

⇒ Jämställdhet handlar om att lägga till, att ge fler möjligheter

Jämställt
Vi gör det möjligt!

3

Jämställdhet i skolan — läroplanerna 2022

Alla som arbetar i skolan ska:

- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och **normmedvetet förhållningssätt**
- [...] bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av **könstillhörighet eller av social eller kulturell bakgrund**

– Lgr22, Lgrsär22, Lspec22 och Lsam22

Jämställt
Vi gör det möjligt!

4

Förväntningar utifrån kön och normer kring kön påverkar våra elever

Jämställt
Vi gör det möjligt!

Illustration av Louise Winblad/Hej hej vardag

5

Förväntningar utifrån kön och normer kring kön påverkar våra elever

Finns det krav på jämställdhet när det gäller PRAO?

Jämställt
Vi gör det möjligt!

Illustration av Louise Winblad/Hej hej vardag

6

Förväntningar utifrån kön och normer kring kön påverkar oss alla

Att förändra förväntningar kan göra STOR skillnad.

Illustration av Louise Winblad/Hej vardag

Jämställt
Vi gör det möjligt

7

Språket spelar roll!

Ge exempel på prao som gått bra och ha alltid med några som bryter könsmönstret.

Visa på hur föränderligt det är med förväntningar kring vem som ska arbeta med vad.

Jämställt
Vi gör det möjligt

8

Vad ges status?

Jämställt
Vi gör det möjligt

9

Varje gång vi tycker en man är löjlig som är feminin så nedvärderar vi samtidigt kvinnor

...och försvarar för pojkar/män att göra "feminina" saker eller välja "feminina" aktiviteter/yrken/studier...

Jämställt
Vi gör det möjligt

10

Personliga exempel tar elever till sig lättare. Använd dig själv eller hitta på?

Hitta nya sätt att ta reda på olika intressen utan att kompisar och kön ska spela roll.

De små sakerna i vardagen gör STOR skillnad – mikrohandlingar

Jämställt
Vi gör det möjligt

11

Låt aldrig något passera bara på grund kön. Ingen ska behöva klara av jargongen.

Ha tydliga riktlinjer kring arbetsplatsens ansvar för att motverka kränkningar.

12

Utmana föreställningar om olika yrken!

Låt alla elever drömma om sin framtid, ge alla hopp oavsett deras situation.

Visa att du tror på eleverna – ha lagom utmanande förväntningar.

13

Läs mer i boken:

Gör det jämställt – praktiskt jämställdhetsarbete i förskola, skola och fritidshem*

Författare: David Flato och Maria Hulth
Illustrationer: Louise Winblad/Hej Vardag

Finns att beställa på www.jamstallt.se/buik

Jämställt
Vi gör det möjligt!

14

Läs mer om boken eller köp den här:
<https://jamstallt.se/produkt/gor-det-jamstallt/>

Sammanfattning i punktform

- Bara att ge möjligheten, att förändra förväntningar kan göra STOR skillnad
- Utmana genom förväntningar och genom att erbjuda fler möjligheter till eleverna
- Låt aldrig något passera bara på grund kön. T.ex. om ni tror att killar klarar jargongen
- Ha tydliga riktlinjer kring arbetsplatsens ansvar för att motverka kränkningar
- Ge exempel på prao som gått bra och ha alltid med några som bryter könsmonstret
- Personliga exempel tar elever till sig lättare. Använd dig själv eller hitta på?
- Hitta nya sätt att ta reda på olika intressen utan att kompisar och kön ska spela roll
- Låt alla elever drömma om sin framtid, ge alla hopp oavsett deras situation.
- Visa att du tror på eleverna – ha lagom utmanande förväntningar.

15

Vill du veta mer? Har du frågor och funderingar?

www.jamstallt.se massor av gratis material att ladda ner och information om våra utbildningar.

info@jamstallt.se hör gärna av er om ni har några funderingar!

Skriv upp dig på vår mejllista för att få nyheter om jämställdhet, likabehandling och normkritik.

Gilla oss på Facebook: www.facebook.com/jamstallt.se
Följ oss på Instagram @jamstallt

Tack för idag!

16